

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष १०, अंक २३]

मंगळवार, डिसेंबर २४, २०२४/पौष ३, शके १९४६

[पृष्ठे २७, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ५५

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०२४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३६.— दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व पृष्ठे
प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजूरी १-२७
देण्यासाठी अधिनियम.

दिनांक २४ डिसेंबर २०२४ रोजी माननीय राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी,
याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

सतिश वाघोले,
सचिव (विधि विधान),
महाराष्ट्र शासन, विधि व न्याय विभाग.

सन २०२४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३६.

(माननीय राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर “महाराष्ट्र शासन राजपत्रात ” दिनांक २४ डिसेंबर
२०२४ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.)

दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित
निधीतून आणखी विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजूरी
देण्यासाठी अधिनियम.

ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ तसेच अनुच्छेद २०५ अन्वये, दिनांक ३१ मार्च
२०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी रकमांचे
विनियोजन करण्यासाठी विनियोजन अधिनियम संमत करण्याकरिता; आणि उक्त रकमांच्या प्रदानास अधिकृत
मंजूरी देण्याच्या प्रयोजनाकरिता तरतूद करणे आवश्यक आहे; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या पंचाहत्तराव्या
वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र (तृतीय पुरवणी) विनियोजन अधिनियम, २०२४ असे म्हणावे. संक्षिप्त नाव.

(१)

सन २०२४-२०२५
या वित्तीय वर्षासाठी
राज्याच्या एकत्रित
निधीतून रुपये
३,५७,८८,४०,५७,०००
काढणे.

२. राज्याच्या एकत्रित निधीतून, दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षात, या सोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या सेवा व प्रयोजने यांच्या बाबतीतील कित्येक खर्च भागविण्यासाठी रकमा देतेवेळी, यासोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील इतक्या म्हणजेच, रुपये पस्तीस हजार सातशे अठ्ठ्याऐंशी हजार कोटी, चाळीस लाख, सत्तावन्न हजार एवढी एकूण बेरीज होणाऱ्या रकमा देता येतील व त्यांचा विनियोग करता येईल.

विनियोजन.

३. या अधिनियमाद्वारे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून ज्या रकमा देण्यासाठी व त्यांचा विनियोग करण्यासाठी अधिकृत मंजूरी देण्यात आलेली आहे, त्या रकमांचा विनियोग, दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या संबंधात अनुसूचीत दर्शविलेल्या सेवा व प्रयोजने यांकरिता करण्यात येईल.

अनुसूची
(कलमें २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	अनुदानाचा कारण व प्रयोजन	लेखाशिर्ष	अधिक नसतील अशा रकमा -		एकूण
			(४)		
			रुपये	रुपये	
(१)	(२)	(३)			
ए-महसुली लेखावरील खर्च					
सामान्य प्रशासन विभाग					
ए-४	सेक्रेटरीट आणि संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	२०५२, सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	४०,०८,०१,०००	...	४०,०८,०१,०००
		२०५९, सार्वजनिक बांधकामे			
		२०७०, इतर प्रशासनिक सेवा			
		२०७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा			
ए-६	माहिती व प्रसिद्धी		५०,००,००,०००	...	५०,००,००,०००
			एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग		९०,०८,०१,०००
गृह विभाग					
बी-१	पोलीस प्रशासन	२०१४, न्यायदान	३,५७,९६,५४,०००	...	३,५७,९६,५४,०००
		२०५५, पोलीस			
		२०७०, इतर प्रशासनिक सेवा			
बी-३	वाहतूक प्रशासन	२०४१, वाहनांवरील कर	३,०४,८०,९८,०००	...	३,०४,८०,९८,०००
		३०५५, मार्ग परिवहन			
		३०५६, अंतर्देशीय जल परिवहन			
बी-४	सेक्रेटरीट आणि इतर प्रशासनिक सेवा	२०४५, विक्रीय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क	१,५९,००,०००	...	१,५९,००,०००
		२०५२, सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा			
		२०७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा			

अनुसूची
(कलमें २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा			एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -			
			(१)	(२)	(३)	
(४)						
बी-५	तुरुंगा	२०५६,	तुरुंगा	रुपये	रुपये	रुपये
				१९,५३,७८,०००	...	१९,५३,७८,०००
बी-७	आर्थिक सेवा	३००१, ३०५१,	भारतीय रेल्वे-धोरण निश्चिती, संचालन, संशोधन व इतर संकीर्ण संघटना बंदरे व दीपगृहे	१,०३,००,००,०००	...	१,०३,००,००,०००
एकूण-गृह विभाग				७,८६,९०,३०,०००	...	७,८६,९०,३०,०००
महसूल व वन विभाग						
सी-१	महसूल आणि जिल्हा प्रशासन	२०२९, २०४५, २०५३, २०७०, २८५३,	जमीन महसूल विक्रय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क जिल्हा प्रशासन इतर प्रशासनिक सेवा अलोक्युक्त खाणकाम व धातूशास्त्रीय उद्योग	७,७५,७६,०००	...	७,७५,७६,०००
सी-२	मुद्रांक व नोंदणी	२०३०,	मुद्रांक व नोंदणी	१७,०८,०००	...	१७,०८,०००
सी-४	सेक्रेटरीएट व इतर सर्वसाधारण सेवा	२०५२, २०५९, २०७५,	सविवालयीन-सर्वसाधारण सेवा सार्वजनिक बांधकामे संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	२,२८,००,०००	...	२,२८,००,०००
सी-६	सेक्रेटरीएट व इतर सर्वसाधारण सेवा	२२४५, २७११,	नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य पूर नियंत्रण व जलनिस्सारण	२०,००,००,०००	...	२०,००,००,०००
एकूण-महसूल व वन विभाग				३०,२०,८४,०००	...	३०,२०,८४,०००

अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकात्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा
(१)	(२)	(३)	रुपये	रुपये
			अधिक नसतील अशा रकमा -	
			(४)	
			रुपये	रुपये
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग				
डी-३ कृषि सेवा		पीक संवर्धन	१३,४३,६५,०१,०००	...
		मृद व जलसंधारण		१३,४३,६५,०१,०००
		कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण		
डी-४ पशुसंवर्धन		पशुसंवर्धन	३७,१२,५४,०००	...
		दुग्धव्यवसाय विकास	७,५९,८७,४४,०००	...
डी-५ दुग्धव्यवसाय विकास		मत्स्यव्यवसाय	६,७६,०१,०००	...
डी-६ मत्स्यव्यवसाय				६,७६,०१,०००
		एकूण-कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग	२१,४७,४१,००,०००	...
				२१,४७,४१,००,०००
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग				
ई-२ सर्वसाधारण शिक्षण		सर्वसाधारण शिक्षण	६,३५,४५,५५,०००	...
		क्रीडा व युवक सेवा		६,३५,४५,५५,०००
ई-३ सेक्रेटरिएट आणि इतर सामाजिक सेवा		कला व संस्कृती	१,६०,४३,०००	...
		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण		१,६०,४३,०००
		सामाजिक सुरक्षा व कल्याण		
		सचिवालयीन-सामाजिक सेवा		
		वनीकरण व वन्यजीवन		

अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमिक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण	
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	रुपये
		एकूण-शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग	रुपये	रुपये
			६,३७,०५,९८,०००	...
				६,३७,०५,९८,०००
नगरविकास विभाग				
एफ-२	नगरविकास आणि इतर प्रगत सेवा	जिल्हा प्रशासन इतर प्रशासनिक सेवा नगरविकास मार्ग व पूल मार्ग परिवहन	३,४४,६५,०००	...
				३,४४,६५,०००
एफ-३	सेक्रेटरीट आणि इतर सामाजिक सेवा	कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास सामाजिक सुरक्षा व कल्याण सचिवालयीन-सामाजिक सेवा वनीकरण व वन्यजीवन इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	३३,६२,०००	...
				३३,६२,०००
एफ-४	स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे	स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे	१,००,००,००,०००	...
				१,००,००,००,०००
		एकूण-नगरविकास विभाग	१,०३,७८,२७,०००	...
				१,०३,७८,२७,०००
वित्त विभाग				
जी-१	विक्रीकर प्रशासन	उत्पन्न व खर्च यांवरील करांची वसुली विक्री, व्यापार इत्यादींवरील कर इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	१८,८५,८१,०००	...
				१८,८५,८१,०००

अनुसूची
(कलमें २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			(१)	(२)	
(३)					
(४)					
जी-३	व्याज प्रदाने व ऋण सेवा	ऋण कमी करणे किंवा ऋण प्रतिबंधन यांसाठी विनियोजन व्याज प्रदाने	...	१,०००	१,०००
जी-४	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	१,०००	...	१,०००
जी-५	कोषागार व लेखा प्रशासन	कोषागार व लेखा प्रशासन	१,०००	...	१,०००
जी-६	निवृत्तिवैतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	निवृत्तिवैतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	...	७५,००,००,०००	७५,००,००,०००
एकूण-वित्त विभाग			१८,८५,८३,०००	७५,००,०१,०००	९३,८५,८४,०००
सार्वजनिक बांधकाम विभाग					
एच-३	गृहनिर्माण	गृहनिर्माण	३८,१८,४२,०००	...	३८,१८,४२,०००
एच-४	सेक्रेटरीएट - इतर आर्थिक सेवा	वनीकरण व वन्यजीवन बंदरे व दीपगृहे नागरी विमान चालन सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	२,७३,०००	...	२,७३,०००
एच-६	सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यचालन इमारती	सार्वजनिक बांधकामे सर्वसाधारण शिक्षण तंत्र शिक्षण कला व संस्कृती वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	७४,०५,८७,०००	...	७४,०५,८७,०००

अनुसूची
(कलमें २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			रुपये	रुपये	
			(४)		
		इतर प्रशासनिक सेवा			
	२०७०,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
	२२३५,	इतर सामाजिक सेवा			
	२२५०,	इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा			
	३४७५,				
			एकूण-विधि व न्याय विभाग		
			१,२०,८०,००,०००	९६,११,६३,०००	२,१६,९१,६३,०००
		उद्योग, ऊर्जा , कामगार व खनिकर्म विभाग			
के-१	विक्रीय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क	विक्रीय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क	९४,३१,०००	...	९४,३१,०००
के-३	लेखनसामग्री व मुद्रण	पुरवठा व विनियोग लेखनसामग्री व मुद्रण वनीकरण व वन्यजीवन	१,५१,३४,०००	...	१,५१,३४,०००
के-४	कामगार, सेवयोजन व कौशल्य विकास	कामगार, सेवयोजन व कौशल्य विकास	२८,३७,०००	...	२८,३७,०००
के-६	ऊर्जा	वीज नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा	३१,०९,५०,००,०००	...	३१,०९,५०,००,०००
के-७	उद्योग	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग उद्योग अलौहयुक्त खाणकाम व धातूशास्त्रीय उद्योग	१०,००,००,०५,०००	...	१०,००,००,०५,०००
			एकूण-उद्योग, ऊर्जा , कामगार व खनिकर्म विभाग		
			४१,१२,२४,०७,०००	...	४१,१२,२४,०७,०००

अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
(१)	(२)	(३)	अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	रुपये
ग्रामविकास विभाग				
एल-२	जिल्हा प्रशासन	जिल्हा प्रशासन	१,३१,२४,००,०००	१,३१,२४,००,०००
एल-३	ग्रामविकास कार्यक्रम	सार्वजनिक बांधकामे सामाजिक सुरक्षा व कल्याण कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम ग्रामीण रोजगार इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मार्ग व पूल	१८,६६,७४,६५,०००	१८,६६,७४,६५,०००
एल-४	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	२९,२७,०००	२९,२७,०००
एकूण-ग्रामविकास विभाग			१९,९८,३७,९२,०००	१९,९८,३७,९२,०००
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग				
एम-२	अन्न साठवण व वखार	अन्न साठवण व वखार	५,१६,७३,२८,०००	५,१६,७३,२८,०००
एम-३	सेक्रेटरीएट आणि इतर आर्थिक सेवा	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	२,००,००,०००	२,००,००,०००
एकूण-अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग			५,१८,७३,२८,०००	५,१८,७३,२८,०००

अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा)		अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा)		अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा)	
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा	एकूण
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
एन-३	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण	जिल्हा प्रशासन	८,९०,९९,९७,०००	...	८,९०,९९,९७,०००
		सर्वसाधारण शिक्षण			
		कला व संस्कृती			
		वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य			
		कुटुंबकल्याण			
		पाणी पुरवठा व स्वच्छता			
		गृहनिर्माण			
		नगरविकास			
		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण			
		कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास			
		सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
		पीक संवर्धन			
		मृद व जलसंधारण			
		पशुसंवर्धन			
		मात्स्यव्यवसाय			
		वनीकरण व वन्यजीवन			
		ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम			
		ग्रामीण रोजगार			
		वीज			
		नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा			
		ग्रामोद्योग व लघुउद्योग			
		उद्योग			

अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा।)					
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा	एकूण
			रुपये	रुपये	रुपये
एकूण-सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग					
नियोजन विभाग					
ओ-३	ग्रामीण रोजगार	२५०५,	ग्रामीण रोजगार	१,००,००,००,०००	१,००,००,००,०००
ओ-७	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	३४५१,	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	५०,००,०००	५०,००,०००
ओ-२६	जिल्हा योजना-पुणे	२०४१, २०५३, २२०२, २२०३, २२०४, २२०५, २२१०, २२१५, २२१७, २२२०, २२२५,	वाहनांवरील कर जिल्हा प्रशासन सर्वसाधारण शिक्षण तंत्र शिक्षण क्रीडा व युवक सेवा कला व संस्कृती वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य पाणी पुरवठा व स्वच्छता नगरविकास माहिती व प्रसिद्धी अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण कामगार, सेवयोजन व कौशल्य विकास सामाजिक सुरक्षा व कल्याण पोषण आहार पशुसंवर्धन दुग्धव्यवसाय विकास मत्स्यव्यवसाय	२,०००	२,०००

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा -	एकूण
(१)	(२)	(३)	(४)	
			रुपये	रुपये
		वनीकरण व वन्यजीवन		
२४०६,		सहकार		
२४२५,		इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम		
२५१५,		लहान पाटबंधारे		
२७०२,		वीज		
२८०१,		नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा		
२८१०,		ग्रामोद्योग व लघुउद्योग		
२८५१,		मार्ग व पूल		
३०५४,		सचिवालयीन-आर्थिक सेवा		
३४५१,		पर्यटन		
३४५२,		स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व		
३६०४,		अभिहस्तकित रकमा देणे		
		वाहनांवरील कर	१,०००	१,०००
२०४१,		जिल्हा प्रशासन	...	
२०५३,		सर्वसाधारण शिक्षण		
२२०२,		तंत्र शिक्षण		
२२०३,		क्रीडा व युवक सेवा		
२२०४,		कला व संस्कृती		
२२०५,		वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य		
२२१०,		नगरविकास		
२२१७,		माहिती व प्रसिद्धी		
२२२०,		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे		
२२२५,		कल्याण		
२२३०,		कामगार, सेवयोजन व कौशल्य विकास		
२२३५,		सामाजिक सुरक्षा व कल्याण		
२२३६,		पोषण आहार		
२४०३,		पशुसंवर्धन		

ओ-७६ जिल्हा योजना-अकोला

अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
(१)	(२)	(३)	अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	रुपये
			रुपये	रुपये
		मत्स्यव्यवसाय		
२४०५,		वनीकरण व वन्यजीवन		
२४०६,		सहकार		
२४२५,		इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम		
२५१५,		लहान पाटबंधारे		
२७०२,		वीज		
२८०१,		नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा		
२८१०,		ग्रामोद्योग व लघुउद्योग		
२८५१,		मार्ग व पूल		
३०५४,		सचिवालयीन-आर्थिक सेवा		
३४५१,		पर्यटन		
३४५२,		स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व		
३६०४,		अभिहस्तांकित रकमा देणे		
		एकूण-नियोजन विभाग	१,००,५०,०३,०००	१,००,५०,०३,०००
	
		गृहनिर्माण विभाग		
		सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	२०,८०,०००	२०,८०,०००
क्यू-४	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	एकूण-गृहनिर्माण विभाग	२०,८०,०००	२०,८०,०००
	
		सार्वजनिक आरोग्य विभाग		
		व्याज प्रदाने	६,६२,१५,७०,०००	६,६२,१५,७०,०००
आर-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२५,५८,८८,०००	२५,५८,८८,०००
	

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
(१)	(२)	(३)	अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	रुपये
			रुपये	रुपये
		कुटुंबकल्याण		
	२२११,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण		
	२२३५,		६,६२,१५,७०,०००	२५,५८,८८,०००
		एकूण-सार्वजनिक आरोग्य विभाग		६,८७,७४,५८,०००
		वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग		
एस-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	५,०४,६८,८०,०००	५,०४,६८,८०,०००
		
		एकूण-वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग	५,०४,६८,८०,०००	५,०४,६८,८०,०००
		
		आदिवासी विकास विभाग		
टी-२	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण	११,०००	११,०००
टी-५	जनजाति क्षेत्र विकास उपयोजनेवरील महसुली खर्च	जिल्हा प्रशासन सार्वजनिक बांधकामे सर्वसाधारण शिक्षण क्रीडा व युवक सेवा वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य कुटुंबकल्याण पाणी पुरवठा व स्वच्छता गृहनिर्माण नगरविकास	१८,१३,५३,१३,०००	१८,१३,५३,१३,०००

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)			
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	एकूण (४)
		विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा -	एकूण
		रुपये	रुपये
२२२५,	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण		
२२३०,	कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास		
२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण		
२४०१,	पीक संवर्धन		
२४०२,	मृद व जलसंधारण		
२४०३,	पशुसंवर्धन		
२४०५,	मत्स्यव्यवसाय		
२४०६,	तनीकरण व वन्यजीवन		
२४२५,	सहकार		
२५०१,	ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम		
२५०५,	ग्रामीण रोजगार		
२७०२,	लहान पाटबंधारे		
२८०१,	वीज		
२८१०,	नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा		
२८५१,	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग		
२८५२,	उद्योग		
३०५४,	मार्ग व पूल		
३०५५,	मार्ग परिवहन		
एकूण-आदिवासी विकास विभाग		१८,१३,५३,२४,०००	१८,१३,५३,२४,०००
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग			
२०४९,	व्याज प्रदाने	...	७८,९३,००,०००
२०७०,	इतर प्रशासनिक सेवा	८५,०४,०५,०००	८५,०४,०५,०००

अनुसूची
(कलमें २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		
			रुपये	रुपये	
			रुपये	रुपये	
			रुपये	रुपये	
			८५,०४,०५,०००	७८,९३,००,०००	१,६३,९७,०५,०००
एकूण-सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग					
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग					
डब्ल्यू-१	व्याज प्रदाने		...	४८,१६,०००	४८,१६,०००
डब्ल्यू-२	सर्वसाधारण शिक्षण		६७,४१,५३,०००	...	६७,४१,५३,०००
डब्ल्यू-३	तंत्र शिक्षण		२,२५,७३,२४,०००	...	२,२५,७३,२४,०००
डब्ल्यू-४	कला व संस्कृती		६९,१३,६६,०००	...	६९,१३,६६,०००
एकूण-उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग			३,६२,२८,४३,०००	४८,१६,०००	३,६२,७६,५९,०००

अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा)					
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकात्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
(१)	(२)	(३)	अधिक नसतील अशा रकमा -		
			(४)		
			रुपये	रुपये	रुपये
एक्स-१	सामाजिक सुरक्षा व पोषण आहार	२२३५, २२३६, २२५१,	२१,५५,४०,५०,०००	...	२१,५५,४०,५०,०००
एक्स-२	सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	२२५१,	१,०००	...	१,०००
			२१,५५,४०,५१,०००	...	२१,५५,४०,५१,०००
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग					
वाय-२	पाणी पुरवठा व स्वच्छता	२२१५,	६६,१९,०००	...	६६,१९,०००
			६६,१९,०००	...	६६,१९,०००
कौशल्य,रोजगार,उद्योजकता व नाविन्यता विभाग					
झेडए-२	सेक्रेटरीएट आणि इतर सामाजिक सेवा	२२०३, २२३०, २२३५, २२५१, २४०६,	५८,५९,३५,०००	...	५८,५९,३५,०००
			५८,५९,३५,०००	...	५८,५९,३५,०००
			५८,५९,३५,०००	...	५८,५९,३५,०००
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग					

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
(१)	(२)	(३)	अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	
			रुपये	रुपये
झेडडी-२ कला व संस्कृती	२२०५,	कला व संस्कृती	५,५७,९२,०००	५,५७,९२,०००
झेडडी-४ पर्यटन	३४५२,	पर्यटन	१,०००	१,०००
			५,५७,९३,०००	५,५७,९३,०००
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग				
झेडजी-३ विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास २२२५,	विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास २२२५,	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण	२६,००,३१,३३,०००	२६,००,३१,३३,०००
	२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण		
		एकूण-इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग	२६,००,३१,३३,०००	२६,००,३१,३३,०००
मृद व जलसंधारण विभाग				
झेडएच-३ पाटबंधारे, वीज आणि इतर आर्थिक सेवा	२४०२,	मृद व जलसंधारण	९,८०,००,०००	९,८०,००,०००
	२४०६,	वनीकरण व वन्यजीवन		
	२७०२,	लहान पाटबंधारे		
		एकूण-मृद व जलसंधारण विभाग	९,८०,००,०००	९,८०,००,०००
दिव्यांग कल्याण विभाग				

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)								
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	(३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)					
			रुपये	रुपये	रुपये			
झेड आय-३ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	१५,५४,२४,०००	...	१५,५४,२४,०००			
			एकूण-दिव्यांग कल्याण विभाग					
			१५,५४,२४,०००	...	१५,५४,२४,०००			
बी-१० आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	४०५५, ४०७०, ५००२, ५०५५,	बी-भांडवली लेखावरील खर्च गृह विभाग पोलिसांवरील भांडवली खर्च इतर प्रशासनिक सेवांवरील भांडवली खर्च. भारतीय रेल्वे यांवरील भांडवली खर्च - वाणिज्यिक मार्ग मार्ग परिवहन यांवरील भांडवली खर्च	१,९९,५०,६२,८०,०००	२,७६,११,६८,०००	२,०२,२६,७४,४८,०००			
			एकूण-ए-महसुली लेखावरील खर्च					
			२,६५,९६,९८,०००				...	२,६५,९६,९८,०००
एकूण-गृह विभाग			२,६५,९६,९८,०००	...	२,६५,९६,९८,०००			
सी-१० आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	४४०६, ४४१५, ४७०१, ४७११, ५४७५, ६४०१,	महसूल व वन विभाग वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च कृषीविषयक संशोधन व शिक्षण यावरील भांडवली खर्च मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च पूरनियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च पीकसंवर्धनासाठी कर्जे	४,०००	...	४,०००			

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)						
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण	
			अधिक नसतील अशा रकमा -			
			(१)	(२)		(३)
			एकूण-महसूल व वन विभाग	रुपये	रुपये	रुपये
				४,०००	...	४,०००
नगरविकास विभाग						
एफ-५	सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	४२१७, ५४७५,	नगरविकासावरील भांडवली खर्च इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	१४,३३,८४,०१,०००	...	१४,३३,८४,०१,०००
एफ-७	नगर विकासासाठी कर्जे	६२१७,	नगर विकासासाठी कर्जे	१२,३६,८१,५२,०००	...	१२,३६,८१,५२,०००
एकूण-नगरविकास विभाग						
				२६,७०,६५,५३,०००	...	२६,७०,६५,५३,०००
सार्वजनिक बांधकाम विभाग						
एच-७	सामाजिक सेवा आणि आर्थिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	४२१६, ४७११, ५०५४,	गृहनिर्माणवरील भांडवली खर्च पूरनिधंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च मार्ग व पूल यांवरील भांडवली खर्च	७१,६०,९८,०४,०००	...	७१,६०,९८,०४,०००
एच-८	सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यचालन इमारती यांवरील भांडवली खर्च	४०५९, ४२०२, ४२१०, ४२२५, ४२३५, ४२५०,	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण यांवरील भांडवली खर्च सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	१,९१,३३,६८,०००	...	१,९१,३३,६८,०००

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)					
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन	एकत्रित निधीवर भारित	
			मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा	केलेल्या रकमापेक्षा	
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
(१)	(२)	(३)	रुपये	रुपये	
एच-९	प्रादेशिक असमतोल दूर करण्यासाठी भांडवली खर्च	४२०२, ४२१०, ४२५०,	२,५३,७४,०००	...	२,५२,७४,०००
		शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च			
एच-११	शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे	७६१०,	२३,१३,४३,०००	...	२३,१३,४३,०००
		शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे			
एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग			७३,७७,९७,८९,०००	...	७३,७७,९७,८९,०००
जलसंपदा विभाग					
आय-५	पाटबंधारे यांवरील भांडवली खर्च	४४०२, ४७००, ४७०१, ४७०२, ४७०५, ४७११, ४८०१,	२१,०७,८९,६८,०००	...	२१,०७,८९,६८,०००
		मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च मोठे पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च लहान पाटबंधार्यांवरील भांडवली खर्च लाभक्षेत्र विकास यावरील भांडवली खर्च पूरनियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च वीज प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च			
आय-६	राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	६००३,	...	४७,९९,००,०००	४७,९९,००,०००
		राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण			
एकूण-जलसंपदा विभाग			२१,०७,८९,६८,०००	४७,९९,००,०००	२१,५५,८८,६८,०००
उद्योग, ऊर्जा , कामगार व खनिकर्म विभाग					
के-९	आर्थिक सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	४०५८,	५५,५४,०००	...	५५,५४,०००
		आर्थिक सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च			

भाग चार-५५-४अ

अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा)		अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा)		अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा)	
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
एस-४	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च	१५,४५,००,००,०००	...	१५,४५,००,००,०००
		एकूण-वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग	१५,४५,००,००,०००	...	१५,४५,००,००,०००
आदिवासी विकास विभाग					
टी-६	जनजाति क्षेत्र विकास उपयोजना यांवरील भांडवली खर्च	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण यांवरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च सहकारावरील भांडवली खर्च मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च लहान पाटबंधार्यांवरील भांडवली खर्च मार्ग व पूल यांवरील भांडवली खर्च	१७,२२,७०,०००	...	१७,२२,७०,०००
		एकूण-आदिवासी विकास विभाग	१७,२२,७०,०००	...	१७,२२,७०,०००
सहकार, पणन व वस्तोद्योग विभाग					
व्ही-३	सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	सहकारावरील भांडवली खर्च इतर कृषिविषयक कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च ग्रामोद्योग व लघुउद्योग यांवरील भांडवली खर्च इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	९,००,००,०००	...	९,००,००,०००

अनुसूची (कलमें २ व ३ पहा)					
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा		
			एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा		
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
(१)	(२)	(३)	(४)		
			रुपये	रुपये	रुपये
व्ही-५	आर्थिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	सहकारसाठी कर्जे			
		ग्रामीणोग व लघुउद्योग यासाठी कर्जे	१२,०४,५८,००,०००	...	१२,०४,५८,००,०००
		ग्राहकोपयोगी उद्योगासाठी कर्जे			
		इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांसाठी कर्जे			
			१२,१३,५८,००,०००	...	१२,१३,५८,००,०००
महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय					
झेडसी-३	आर्थिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	गृहनिर्माणवरील भांडवली खर्च	२,०९,००,००,०००	...	२,०९,००,००,०००
		शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे			
			२,०९,००,००,०००	...	२,०९,००,००,०००
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग					
झेडडी-६	आर्थिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	पर्यटनावरील भांडवली खर्च	९६,३९,३०,०००	...	९६,३९,३०,०००
		शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे			
			९६,३९,३०,०००	...	९६,३९,३०,०००
मृद व जलसंधारण विभाग					

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)					
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा		एकूण
			रुपये	रुपये	
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		
झेडएच-५ पाटबंधारे यांवरील भांडवली खर्च	४४०२,	मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च	१,०००	...	१,०००
	४७०२,	लहान पाटबंधाऱ्यांवरील भांडवली खर्च			
एकूण-मृद व जलसंधारण विभाग			१,०००	...	१,०००
एकूण-बी-भांडवली लेखावरील खर्च			१,५५,१३,६७,०९,०००	४७,९९,००,०००	१,५५,६१,६६,०९,०००
		एकूण-बैरीज	३,५४,६४,२९,८९,०००	३,२४,१०,६८,०००	३,५७,८८,४०,५७,०००